

Mi a magyar erdész?

Szegfű Gyula szerkesztésében 1939-ben „Mi a magyar?” címmel kiadott kötet 13 magyar szellemi nagyság nemzetéhez fűződő kapcsolatát tárja elénk. „Valami normafélének szántuk ezt a könyvet, hogy öntudatosá tegye az emberekben magyarságukat és megóvja őket a tévelygésektől, az illúzióktól, az ingoványba süllyedéstől” – írták az előszóban. Tudjuk, miért volt ez akkor nagyon fontos, hisz a láthatáron már sötét felhők gyülekeztek.

Hasonlóságot nem, de időszerűséget mindenképpen találunk most is a reformok címén zajló események kapcsán. A változások szakmánk minden területét elérték, nem kívánt terheket rakva tagságunk vállára. Mit követel mindez tőlünk, hogy elviseljük? Szakmai elkötelezettséget, a napi munkában való kitartást, a kritikus helyzetben vállalt bátor kiállást és emberséget. Bedő-Kaán-Decrett-díjasaink ilyenek, ezért is hívtuk találkozóra őket.

Az OEE 2007. november 14-én az Erdészeti Információs Központban a Bedő Albert-, Kaán Károly- és Decrett József emlékéremmel kitüntetettek részére találkozót szervezett. A kiválasztott hely, mely a hányatott sorsú Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtárunk otthona is, az itt található erdészeti emlékek háttérrel – kiválóságaink fogadására – alkalmasnak bizonyult. Titkárságunk és a közép-magyarországi régióképviseelő, Kertész József is mindent megtett azért, hogy a szép számmal megjelentek emlékezzenek erre a napra. Ezzel a találkozóval az 1999-ben már elkezdett hasonló kezdeményezést két évente – ismétlődő jelleggel – egyesületünk újabb ünnepévé szeretnénk tenni. 1957-ben alapított Bedő Albert-díj 159-, az 1984-ben alapított Kaán Károly-díj 70- és a 2006-ban alapított Decrett József-díj 3 kitüntetettje, összesen 232 fő és közülük a még élő 132 (75+54+3) fő méltó a kiemelt figyelemre. Felhívásunkra jelentkező és magáról hírt adó 98 fő és 75 megjelenő meggyőzően demonstrálta a szakma iránt érzett elkötelezettségét. Igen, a közös ügy, ahogy Bedő Albert örök időkre megfogalmazta „gondolatomnak és munkásságomnak soha meg nem szűnő tárgya az erdő és hazám erdészetének jövője” – mindannyiunk számára fontos. Nem titkolom, az OEE másfél éve újjáalakított vezetése, kitüntetettjei ezen találkozójaival napi munkájához is megerősítést

várt. A rendelkezésre álló 5 óra, melyben könyvtárlátogatás és ebéddidő is bennfoglaltatott, nem sok idő. Mégis arra elég volt, hogy a kilenc felszólalás és a szünetbeni kötetlen eszmecsere meg találják szakmánk jelentős és főleg kritikus pontjait.

Az első és mindent átfogó kérdéscsoport múlt-jelen-jövő, s a teljes vertikum szintézisét adja. Tény, hogy a XX. század '50-'60-as éveinek munkásigazgatók által vezetett erdőgazdálkodása a magyar erdészet II. világháború utáni időszakának aranykora volt. De ne feledjük, hogy milyen szakmai színvonalat felmutató mérnöki kar volt mögöttük. Mi következett a '80-as évektől, de még inkább a rendszerváltás után napjainkig

modernizálás címén az 1965-ös 474 ha/kerületnagyság 2-4-szerese. De nem elégedettek az egyesületen belül elfoglalt helyükkel, szerepükkel sem. Elmondják, hogy nincs helyi csoportélet, hiányoznak a szakmai előadások. S nem egy erdész életpálya úgy zárul, hogy egy vándorgyűlésre sem jutott el. Ez már a megpróbáltatások kora.

A második nagy téma a paradigmaváltás a benne izzó és vitatott kérdésekkel.

Felvetődik, hogy a tudomány és gyakorlat évszázados eredményei nem kerülnek-e parkolópályára a divatos, bizonyos körök által szorgalmazott új erdőművelési gyakorlat tudományos megalapozása nélkül. Ilyenkor elvárt, hogy kellő kritikával és új vizsgálatok igényével lépünk fel.

A fahasználatban az energiaipar túlzott előtérbe kerülése és az elsődleges

a képzett erdészek irányítása mellett. Általános erkölcsi kopás volt a jellemző, mely a gazdálkodásban gyakori zavarokat, a kutatásban összezugorodást, az oktatásban a gyakorlati oldal halványodását jelentette. A hatósági és tervezői szerep önállósága napjainkra a múlt ködébe vesztett. Az állandó kompromisszumkeresés vezetett el pozícióvesztésünk jelenlegi szintjére. A bajt tetézi az a tény, hogy az egyéni érdekek dominanciája oly mértékű, hogy összefogásról nem beszélhetünk. A szakmának nincs érdekérvényesítő ereje. Az egyesületnek ezért nincs taktikázási lehetősége, csak határozott, karakteres bírálatokkal élhet igazsága védelmében. Ehhez a körhöz tartozik egy fontos humán megfontolás is. Itt van szakmánk derék-hada, a tő mellett becsülettel helyálló technikusréteg. Rájuk zúdult a megváltozott világ minden negatív hordaléka, a

faipar háttérbe szorulása kapcsán kialakult leegyszerűsített faállomány-, illetve faválaszték-értékelés túlzott nagyvonalúsága veszélyeket is rejt magában.

Az új erdőtelepítések alapjául szolgáló parlagterületek országos felmérése, arányos, igazságos betervezése, a kivitelek szakmai megerősítése és érvényre juttatása továbbra is csak az erdészeti szolgálat hatáskörébe tartozhat, ha a táblát át is festették.

Ugyanezen szakmai bázison van az erdőtvény jelentős módosításával – így többek között az erdőfenntartási járulékok eltörlésével – járó felelősség és azon elemek beépítése, mely a tartamosság kívánt szintjét biztosítják.

A harmadik, egyesületi életünk jobbitását szolgáló gondolatok is fontos kérdéseket érintett.

Lapunk szakjellegét az erdő- és vízgazdálkodás, az erdő és az éghajlatváltozás, a

műszaki kérdések, a kereskedelem, a faipar, a közgazdaság területéről érkező írásokkal kell tovább erősíteni. Erről a helyről is erre biztatunk mindenkit.

A volt Alkotmány utcai székházunkhoz való „közelebb kerülés” érdekében több tiszteletreméltó javaslat hangzott el. A 2003-ban meghozott bírósági határozat azonban végleges elváltást jelentett, ennek megváltoztatására nincs esély. A benne felújított erdészterem azonban elszakíthatatlan szálát jelent, s ennek életben tartását senki sem akadályozhatja meg.

A jövő évben lesz Bedő Albert halá-

lának 90. évfordulója. Tiszteletére Kiss Ferenc 100 évvel ezelőtt – Ásotthalom határában – emlékerdőt telepített. Az utódok az emlékezésre ide hívnak majd bennünket. A székelyek pedig Kálnokra, emlékháza avatására. Mi pedig az FM árkádjai alá egy szemlére megyünk, hogy ott is méltó helyet találjunk mellszobrának elhelyezésére.

A névtelen hősök emléke előtt a „H” betű alakzatú faültetéssel való tisztelgést – a három évvel ezelőtti felhívást megerősítve – a helyi csoportoktól változatlanul kérjük.

A találkozó optimizmusát dr. Madas András örökös elnökünk hozzánk intézett soraival szeretném erősíteni: „...az utóbbi években az OEE kilépett a védekező álláspontjáról, és az erdészet egyre inkább a magyar környezet sokoldalú védelmezőjévé vált, a társadalom szemében is.”

A három kitüntetetti kör emlékszalagjának felhelyezése az OEE zászlajára a találkozó befejezésének szép gesztusa volt, ami – ha komolyan gondoltuk – mindannyiunk számára reményt ad.

Dr. Pethő József
OEE elnök

Hazai lapmatuzsálemek

Több mint egy tucat olyan újságot és folyóiratot adnak ki ma Magyarországon, amely egy évszázadnál hosszabb ideje többé-kevésbé folyamatosan jelen van a hazai sajtópiacon. A legrégebb ilyen orgánumnak az 1857. június 4-én debütált Orvosi Hetilap (OH) számít: a szabadságharc idején a fejsérülést szenvedett Görgey Artúrt is kezelő sebész, Makusovszky Lajos által alapított „közlöny” honosította meg a magyar nyelv használatát a honi egészségügyi szakirodalomban. A világ hatodik legpatinásabb orvosi szakfolyóirataként

számon tartott OH (amelynek kiadása csak 1945 és 1948 között szünetelt) hasábjain adta közre Semmelweis Ignác 1858-ban a gyermekágyi lázról írt cikksorozatát. A Ferenc József-i időkben alapított, máig talpon maradt sajtótermékek között egyetlen irodalmi és művészeti lap sem akad, a társadalom- és természettudományi orgánumok közül viszont néhány túlélte a később kitört háborúkat, forradalmakat. A legendagyártó Thaly Kálmán történész által alapító szerkesztőként jegyzett Századok például éppen a kiegyezés (1867) óta je-

lenik meg. Még előbb, 1862-ben jött ki a magyar erdészeti szaknyelv elterjesztésében kulcsszerepet játszó – jelenleg 3 ezer előfizetővel rendelkező – Erdészeti Lapok, amely 1952 és 1991 között Az Erdő címen jelenhetett meg. A hazai sajtótörténet külön darabját képezi az 1880-ban színre lépett, ma is kiadott napilap, a Népszava: a patinás fejléc alatt 1958 és 1963 között Európában egyszerre két újság is megjelent: az egyik Londonban az emigráns szociáldemokraták lapja volt, Kéthly Anna főszerkesztésével, a másik Budapesten, a Kádárhoz hű szakszervezetek orgánuma egy bizonyos Timmer József irányítása alatt.

A leghosszabb ideje megjelenő hazai lapok

Cím	Alapítás	Megjegyzés
Orvosi Hetilap	1857	150 év alatt 6 főszerkesztő
Erdészeti Lapok	1862	Selmecebányán alapították
Szemészet	1864	példányszám 1100
Jogtudományi Közlöny	1865	1934-1946 között nem jelent meg
Századok	1867	a Magyar Történelmi Társulat lapja
Archeológiai Értesítő	1868	jelenleg évente egyszer jelenik meg
Typographia	1869	példányszám: 5000
Földtani Közlöny	1871	ma kétnyelvű (magyar-angol)
Magyar Nyelvőr	1872	
Földrajzi Közlemények	1873	példányszám: 1200
Magyar Könyvszemle	1876	
Népszava	1880	1880-1919: a Magyarországi Általános Munkáspárt, 1919-1948: a szociáldemokraták, 1948-1993: a szakszervezetek lapja
Hadtörténelmi Közlemények	1888	példányszám: 1000
Irodalomtörténelmi Közlemények	1891	1948-1952 között szünetelt
Magyar Pedagógus	1892	
Halászat	1899	példányszám: 1000
Nemzeti Sport	1903	1945-1990 között Népsport a címe
Magyar Nyelv	1905	példányszám: 700-800
Fogorvosi Szemle	1908	példányszám: 1500
Irodalomtörténet	1912	példányszám: 500
Bányamunkás	1913	1938: betiltották; 1945: újraindítják
Levéltári Közlemények	1923	
Magyar Pszichológiai Szemle	1928	
Evangélikus Élet	1933	példányszám: 8000
A Kutya	1935	példányszám: 25 ezer
Vigília	1936	példányszám: 3000
Magyar Nemzet	1938	1956. október és 1957. szeptember között szünetelt

Példányszámadatok a Médiaász alapján

Forrás: Széchenyi Könyvtár. HVG gyűjtése